

Projevy dítěte s PCHE

- Charakteristiky vyplývající z definice
- charakteristiky dle klasifikace školské
- Internalizovaná, externalizovaná PCH
- ADHD, ODD

Jak jsou vnímáni jedinci s PCH?

- vyvolávají v jiných nelibé pocity
- provokují druhé k negativní reakci v chování
- **nebývají oblíbení mezi vrstevníky**
- málokdy se stávají **přirozenými vůdci ve skupinách**
- ve škole zažívají **neúspěchy v učení**
- v sociálních vztazích bývají často **odmítáni druhými**, zažívají odcizení
- svým chováním **trvale rozčilují a provokují authority**, vypadají jakoby si říkali o potrestání

Jak vnímají jedinci s PCH sami sebe?

- považují se za smolaře, za **neúspěšné**
- mívají **malé sebevědomí**
- jejich rozhodnutí bývají **impulzivní** ve snaze rychle dosáhnout cíle
- opakovaně a předem **se vzdávají** svých aspirací
- převažuje u nich **krátkodobá motivace**
- vzdálené cíle nebývají schopni svým jednáním sledovat
- jejich **úsilí** bývá velmi často **přerušováno** náhodným lákavým podnětem
- **neumí se radovat** z drobných úspěchů

Porucha chování

Postižení, kdy se chování a emocionální reakce žáka liší od odpovídajících věkových, kulturních nebo etnických norem a mají nepříznivý vliv na školní výkon včetně jeho akademických, sociálních, předprofesních a osobnostních dovedností

Současně toto postižení:

- Je něco víc, než přechodná a předvídatelná reakce na stresující události v prostředí
- Se vyskytuje minimálně ve dvou prostředích, z nichž jedno souvisí se školou
- Přetrvává i přes individuální intervenci v rámci vzdělávacího programu
(Sdružení pro Národní duševní zdraví a speciální vzdělávání, in Vojtová, 2008)

PCH je nápadná kritérii: (Bower, in Vojtová, 2011)

- Neschopnost učit se
- Neschopnost navazovat uspokojivé sociální vztahy
- Nepřiměřené chování a emotivní reakce
- Celkový výrazný pocit neštěstí a deprese
- Tendence vyvolávat somatické symptomy

Specifika dítěte s poruchou chování

- Emocionální oblast:
  - negativní citové ladění, emoční labilita, citový chlad, hostilita
- Kognitivní oblast:
  - odlišné uvažování a hodnocení situací, absence pocitu viny, narušené sebepojetí
- Sociální oblast:
  - nefunkční rodina, odmítavé reakce okolí a vrstevníci s poruchami chování.

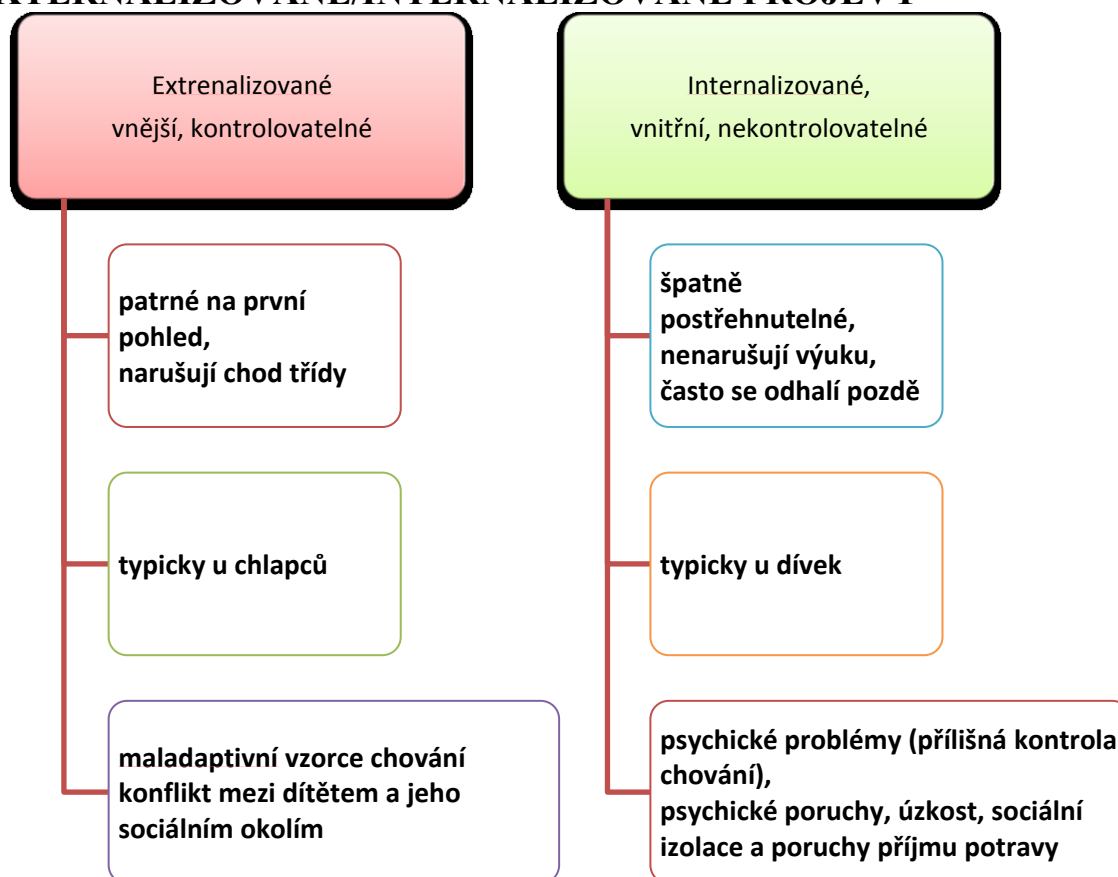
- lhostejnost, nedostatek empatie a další
- Akademická oblast:
  - špatný prospěch, předčasné ukončení školní docházky, negativní interakce ve třídě, málo kvalifikovaní pedagogové a menší vzdělávací nabídka jako předpoklad neuspokojené potřeby poznávání

(Matochová, 2012)

Charakteristiky dle klasifikace školské (porušování norem i zákonů)

- poruchy chování vyplývají z konfliktu:
  - krádeže, lhaní, záškoláctví
- poruchy chování spojené s násilím
  - agrese, šikana, loupeže
- poruchy chování související se závislostí
  - toxikomanie, gamblerství

EXTERNALIZOVANÉ/INTERNALIZOVANÉ PROJEVY

ADHD

Definice (Berkley):

- ADHD je vývojová porucha charakteristická vývojově nepřiměřeným stupněm **pozornosti, hyperaktivity a imlulzivity**. Často se projevuje v časném dětství. Tyto obtíže jsou často spojené s neschopností provádět opakovaně po delší dobu určité pracovní výkony a dodržovat pravidla chování...

Subtypy ADHD:

- **ADD + H** – porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou
- **ADD no H** – porucha pozornosti bez hyperaktivity

- ODD** – *Oppositional Defiant Disorders* – opoziční chování
- ADHD** bez agresivity nebo s agresivitou

Projevy:

- porucha pozornosti,*
- impulzivita,*
- hyperaktivita*

Jedinci s ADHD

- riziková skupina z hlediska *antisociálního chování,*
- Projevy: *snížené výkony ve škole, agresivita, problémy při navazování kontaktů s vrstevníky, neschopnost podřídít se autoritě a obecně uznávaným pravidlům, agresivní řešení interpersonálních problémů. Obtíže s udržením pozornosti.*

Jedinců s ADD

- Problémy v oblasti pozornosti (*neschopnost zaměřit pozornost na určitou činnost*) a v percepčně motorických úkolech (ne impulzivita a hyperaktivita)
- Projevy: tzv. *denní snění, pomalost při provádění kognitivních operací a obtíže v navazování sociálních kontaktů, ve školním prostředí se projevují úzkostné rysy.*
- více se objevují poruchy učení než u ADHD

Termín ODD

- Oppositional Defiant Disorders* – opoziční chování
- Projevy: *opoziční chování, agresivita, nadprůměrná nesnášenlivost, hádavost, oslabená sebekontrola.*
- Tato skupina má hodně společných rysů s ADHD. Ve skupině dětí s ADHD je asi 60% dětí s ODD.
- ADHD s agresivitou**
  - Projevy: *nesnášenlivost, hádavost, nedostatek sebeovládání, časté antisociální chování (krádeže, rvačky...).*
  - Náročnější na intervenci, medikace
  - Včasná intervence